

Vejledning i indberetning til TOTEX- benchmarking (Spildevand)

Marts 2017

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

21. marts 2017 (Version 2)

Indhold

Kapitel 1	
Indledning.....	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Vejledningens struktur.....	5
1.3 Indberetning i VandData.....	5
1.4 Screeningsmetode.....	5
1.5 Hvad er nyt i år.....	6
1.6 Nyt i denne version.....	6
Kapitel 2	
OPEX-indberetning.....	7
2.1 Ledninger.....	7
2.2 Pumpestationer.....	11
2.3 Regnvandsbassiner.....	15
2.4 Spildevandsbassiner.....	17
2.5 Minirensesanlæg.....	19
2.6 Renseanlæg.....	20
2.7 Slambehandling.....	23
2.8 Slamdisponering.....	26
2.9 Kunder.....	29
Kapitel 3	
CAPEX-indberetning.....	31
3.1 Produktionsanlæg – Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling.....	31
3.2 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000 PE, Vandbehandling.....	32
3.3 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000, Slambehandling.....	34
3.4 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000, Slamdisponering.....	35
3.5 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategorier.....	36
3.6 Distributionsanlæg – Brønde efter zonekategorier.....	37
3.7 Distributionsanlæg – Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier.....	37
3.8 Distributionsanlæg – Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier.....	38
3.9 Distributionsanlæg – Overløbsværker efter zonekategorier.....	39
3.10 Distributionsanlæg – Forsinkelsesbassiner efter zonekategorier.....	40
3.11 Distributionsanlæg – Sparebassin/laguner efter zonekategorier.....	41
3.12 Fællesfunktionsanlæg – Andre.....	41
3.13 Øvrige aktiver.....	42
Kapitel 4	
Vejledning til ansøgning om særlige forhold.....	43
4.1 Hvad er et særligt forhold?.....	43
4.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold.....	43
4.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægskostninger?.....	44
4.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?.....	45

4.5	Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturomlægning	45
4.6	Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold	45
4.7	Eksempler på særlige forhold.....	46

Kapitel 1

Indledning

1.1 Indledning

Forsyningssekretariatet har til de økonomiske rammer for 2018 udarbejdet en vejledning til indberetning af benchmarkingdata til TOTEX-benchmarkingmodellen. Vejledningen vedrører kun indberetningen til benchmarking for 2018 og beskæftiger sig derfor ikke med de fremtidige indberetninger.

Formålet med vejledningen er at sikre en større klarhed for det enkelte selskab om, hvordan de enkelte costdrivere og underliggende forhold skal opgøres i forbindelse med indberetningen til benchmarking for 2018.

1.2 Vejledningens struktur

Vejledningen er opdelt i fire kapitler. Kapitel 1 indeholder generel information om indberetning til benchmarking. Kapitel 2 er vejledning til OPEX-indberetning af costdrivere og underliggende forhold. Kapitel 3 er vejledning til CAPEX-indberetning. Kapitel 4 er vejledning til ansøgning om særlige forhold.

1.3 Indberetning i VandData

Indberetning foregår via indberetningssystemet VandData. Vejledning til VandData findes her: [VandData-vejledning](#).

I indberetningen af benchmarkingdata sidste år sammenlignede VandData automatisk jeres indberetning med data fra året før. Da vi har påbegyndt en revision af OPEX-benchmarkingmodellen, der har ændret i opgørelsen af de underliggende forhold, kan vi ikke lave denne sammenligning i VandData i år.

Årets faktiske driftsomkostninger (FADO) skal opgøres under indberetningen til økonomisk rammer (fane "I") i VandData. Dette er nærmere beskrevet i vejledning om indberetning til økonomiske rammer.

I skal bruge følgende til indberetningen:

- » Jeres indberetningsskema til CAPEX, som I kan hente på vores hjemmeside. Se nærmere herom i kapitel 3.
- » Eventuelt jeres sidste ansøgning om særlige forhold.

1.4 Screeningsmetode

Efter VandData lukker for indberetninger den 15. april 2017, vil vi sammenligne dette års indberetninger i forhold til indberetningen til arbejdet med den reviderede OPEX-benchmarkingmodel. Hvis ikke I indberettede data til den reviderede OPEX-benchmarkingmodel, vil vi sammenligne i forhold til sidste års indberetning til benchmarkingen for 2017.

Sammenligningen vil blive lagt op på vores hjemmeside i et excel-skema under "Benchmarking 2018". Hvis I har en væsentlig afvigelse af FADO eller på en costdriver i forhold til tidligere år, vil det fremgå af dette skema.

De selskaber, der har en væsentlig afvigelse i forhold til tidligere år, vil blive bedt om at redegøre for, hvorvidt afvigelsen er korrekt og gældende for 2016.

Hvis I ikke redegør for forskellene, vil vi skønne, hvilket niveau der skal bruges for jer i forhold til benchmarkingen.

1.5 Hvad er nyt i år

Der bliver i år udarbejdet en revideret OPEX-model. Det medfører, at indberetningen til OPEX er anderledes end forrige års indberetninger. Vejledningen tager udgangspunkt i den vejledning vi offentliggjorde i forbindelse med indsamling af data til udarbejdelse af den revideret OPEX-model.

Derudover har vi som en del af CAPEX-indberetningen indført et afsnit om øvrige aktiver, som ikke indgik i sidste års indberetning. Formålet med dette er at tage hånd om anlægsomkostninger, som der ikke bliver kompenseret for i benchmarkingmodellen.

Alle andre ændringer er alene præciseringer og forenklinger eller af sproglig/grammatisk karakter

1.6 Nyt i denne version

I afsnit 3.2 fremgår det nu at flere ens komponenter på samme renseanlæg, skal betragtes som én komponent og derfor ikke længere skal opdeles.

Figurerne 3.5 til 3.12 er rettet, så det ikke længere fremgår, at selskabet skal eje aktiverne.

Kapitel 2

OPEX-indberetning

Indberetning af data i forhold til drift er ændret i forhold til sidste år. I forbindelse med revideringen af OPEX-benchmarkingmodellen har vi ændret i de underliggende forhold til costdriverne. De overordnede costdrivere er dog de samme.

Vi er i gang med at udarbejde den reviderede OPEX-model. De underliggende forhold er derfor ikke fastlagt på nuværende tidspunkt. I skal derfor indberette data med samme opdeling, som ved indberetningen til den reviderede OPEX-benchmarkingmodel.

2.1 Ledninger

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren ledninger.

Tabel 2.1 Beskrivelse af costdriveren LEDNINGER

Beskrivelse og definition	Ledninger transporterer spildevand og regnvand fra forbrugerne og vejene til renseanlægget eller direkte til recipient. Ledninger udgør både fællesledninger, spildevandsførende ledninger, regnvandsledninger, trykledninger samt rørbassiner. Det er kun selskabets egne ledninger, som selskabet har driftsansvaret for, der skal indberettes. Ledninger tilhørende "Trafik & Veje" (kommunale / statslige ledninger) skal ikke tælles med i opgørelsen.
Afgrænsning	Start: Ved ledningsnettets start ved skel. Slut: Ved ledningsnettets ende ved renseanlæg eller recipient eksklusiv "Trafik & Veje" ledninger.
Særligt om costdriveren	Længden af stikledningen skal medregnes i antal kilometer ledning. Stikledningen er ofte tilsluttet en husstandspumpe. Stikledningen tæller dog <u>ikke</u> som en trykledning. Stikledningen skal indberettes som enten fællesledning eller spildevandsledning. Ledninger indberettet som trykledning eller rørbassin, skal ikke indgå under fællesledning, spildevandsledning eller regnvandsledning. Det er kun ledninger, der ikke falder ind under kategorierne trykledning eller rørbassin, der skal deles op på fællesvand, spildevand og regnvand. Det vil sige, at summen af alle jeres indberettede ledninger skal være lig med længden af jeres samlede ledningsnet. Vær opmærksom på, at zoneinddelingen fortsætter som hidtil med land-, by-, city- og indre city-zoner. Der er dog tilføjet en ekstra sommerhuszone.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren ledninger.

Tabel 2.2 Oversigt over underliggende forhold til LEDNINGER

	Kilometer fælles- ledning	Kilometer spildevands- ledning	Kilometer regnvands- ledning	Kilometer trykledning	Kilometer rørbassin
Landzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Byzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Cityzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Indre city-zone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Sommerhusområde	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren ledninger ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.3 Underliggende forhold og definitioner til LEDNINGER

Underliggende forhold	Definition
Kilometer ledning	Kilometer ledning inkl. stikledning fordelt på nedenstående typer og zoner.
Ledningstyper	<u>Fællesledninger</u>: Transporterer både spildevand og regnvand <u>Spildevandsledninger</u>: Transporterer kun spildevand <u>Regnvandsledninger</u>: Transporterer kun regnvand <u>Trykledninger</u>: Ledninger med tilsluttet pumpestation eksklusiv stikledninger tilsluttet husholdningspumpe. <u>Rørbassiner</u>: Etableret til forsinkelsesbassiner, sparebassiner, regnvandsmagasiner, slambassiner og lignende.
Landzone	Områder defineret som landzone i kommuneplanen.
Byzone	Områder defineret som byzone i kommuneplanen.
Cityzone	Områder som er defineret som by efter kommuneplanen og med mere end 10.000 indbyggere i byzonen. Yderligere skal området opdeles i kvadratter (områder af 100 × 100 meter) hvor følgende er gældende: Kvadratterne skal have mindst 50 indbyggere eller kvadratterne skal bestå af mere end 75 procent byerhverv.
Indre city-zone	Områder som opfylder kriteriet under city, og hvor der er mere end 100.000 indbyggere, og hvor kvadratterne er: » gågader » ensrettede veje » defineret som fredet eller bevaringsværdigt område
Sommerhusområde	Områder der er defineret som Sommerhusområde efter kommuneplanen. Sommerhusområde er som oftest et sammenhængende ferieboligområde uden ret til helårsbeboelse og erhvervsudøvelse.

2.1.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til LEDNINGER

Et spildevandsselskab har 200 km ledning. Selskabet forsyner både landzone, sommerhusområde, byzone og cityzone. Sammenholdt med selskabets egne opgørelser af selskabets ledninger fordelt på fællesledninger, spildevandsledninger, regnvandsledninger, trykledninger og rørbassin er selskabets ledninger fordelt på de fire områder med 20 km fællesledning og 5 km rørbassin i landzone, 30 km fællesledning i sommerhusområde, 50 km spildevandsledning og 50 regnvandsledning i byzone samt 20 km spildevandsledning, 20 km regnvandsledning og 5 km trykledning i cityzone.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **20** km fællesledning og **5** km rørbassin i landzone
 - » **30** km fællesledning i sommerhusområde
 - » **50** km spildevandsledning og **50** km regnvandsledning i byzone
 - » **20** km spildevandsledning og **20** km regnvandsledning og **5** km trykledning i cityzone
-

2.2 Pumpestationer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren pumpestationer.

Tabel 2.4 Beskrivelse af costdriveren PUMPESTATIONER

Beskrivelse og definition	Pumpestationer pumper fællesvand, spildevand og/eller regnvand gennem transportnettet. Pumpestationer er placeret på transportnettet.
Afgrænsning	Punkter på transportnettet, der pumper fællesvand, spildevand eller regnvand videre.
Særligt om costdriveren	Pumper placeret på renseanlægget er en del af renseanlægget. De skal derfor <u>ikke</u> medtages her. Hvis indløbspumpen til renseanlægget er placeret udenfor "hegnet" skal den <u>ikke</u> medtages her. En <u>pumpestation</u> kan indeholde flere pumper. En eventuel reservepumpe på en pumpestation skal <u>ikke</u> medregnes i pumpestationens maksimale kapacitet. Ligeledes skal den <u>ikke</u> medregnes i summen af de maksimale kapaciteter. En reservepumpe er defineret som en pumpe, som ikke er i drift under spidsbelastning. Hvis en reservepumpe er installeret, kører de to pumper normalt halvdelen af tiden – alternerende drift. Her skal kun den ene pumpe indberettes, hvis begge pumper kan klare spidsbelastningen. Pumper i forbindelse med spildevandsbassiner, regnvandsbassiner og overløbsbygværker skal <u>medtages her</u>. Vær opmærksom på, at pumpestationer nu er opdelt i tre typer af pumpestationer: Pumpning af henholdsvis fællesvand, kun spildevand eller kun regnvand.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren pumpestationer.

Tabel 2.5 Oversigt over underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Intervaller af den maksimale kapacitet på pumpestationen	Antal fællesvandspumpestationer	Antal spildevandspumpestationer	Antal regnvandspumpestationer
Husstandspumper	XX stk.	XX stk.	XX stk.
0-10 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
11-50 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
51-100 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
101-200 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
201-400 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
401-600 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
601-800 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
801-1000 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
Over 1000 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.

Tabel 2.6 Oversigt over underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Intervaller af den maksimale kapacitet på pumpestationen	Samlet kapacitet af fællesvandspumpestationerne i hvert interval	Samlet kapacitet af spildevandspumpestationerne i hvert interval	Samlet kapacitet af regnvandspumpestationerne i hvert interval
0-10 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
11-50 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
51-100 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
101-200 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
201-400 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
401-600 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
601-800 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
801-1000 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
Over 1000 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren pumpestationer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.7 Underliggende forhold og definitioner til PUMPESTATIONER

Underliggende forhold	Definition
Antal fællesvandspumpestationer	Antal aktive fællesvandspumpestationer. Fællesvandspumpestationer pumper både spildevand og regnvand.
Antal spildevandspumpestationer	Antal aktive spildevandspumpestationer. Spildevandspumpestationer pumper <u>kun</u> spildevand.
Antal regnvandspumpestationer	Antal aktive regnvandspumpestationer. Regnvandspumpestationer pumper <u>kun</u> regnvand.
Den maksimale kapacitet på pumpestationen i 2016 fordelt på de forskellige typer af pumpestationer.	Kapaciteten på en pumpestation opgøres som summen af alle pumpernes maksimale kapaciteter på den enkelte station <u>fratrullet</u> kapaciteten på en eventuel reservepumpe på stationen. Den maksimale kapacitet af en pumpe: Den maksimale ydelse (l/s) som pumpen kan levere i en prøvestand. Den maksimale kapacitet (liter per sekund) skal indberettes indenfor intervallerne: » Husstandspumper » 0-10 l/s » 11-50 l/s » 51-100 l/s » 101-200 l/s » 201-400 l/s » 401-600 l/s » 601-800 l/s » 801-1000 l/s » Over 1000 l/s
Summen af de maksimale kapaciteter indenfor intervallet	Summen af pumpestationernes maksimale kapaciteter indenfor de angivne intervaller.

2.2.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Et spildevandselskab har tre pumpestationer. Den første pumpestation pumper fællesvand og består af en pumpe med en maksimal kapacitet på 150 l/s, den anden pumpestation pumper kun spildevand og består af tre pumper med hver en maksimal kapacitet på 110 l/s, den tredje pumpestation pumper kun regnvand og består af fire pumper, hvoraf to har en maksimal kapacitet på 60 l/s og to har en maksimal kapacitet på 120 l/s. Samlet set er den maksimale kapacitet på hver af de tre pumpestationer henholdsvis 150 l/s, 330 l/s (110+110+110) og 360 l/s (60+60+120+120).

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **1** Fællesvandspumpestation med en maksimal kapacitet mellem 101-200 l/s og en samlet kapacitet på **150** l/s
 - » **1** Spildevandspumpestation med en maksimal kapacitet mellem 201-400 l/s og en samlet kapacitet på **330** l/s
 - » **1** Regnvandspumpestation med en maksimal kapacitet mellem 201 – 400 l/s og en samlet kapacitet på 360 l/s
-

2.3 Regnvandsbassiner

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren regnvandsbassiner.

Tabel 2.8 Beskrivelse af costdriveren REGNVANDSBASSINER

Beskrivelse og definition	Regnvandsbassiner er den enhed, der forsinker/tilbageholder regnvand.
Afgrænsning	Bassiner på transportnettet, som forsinker regnvandet samt det omkringliggende areal.
Særligt om costdriveren	Pumper i forbindelse med bassiner er en del af costdriveren pumpestationer. Pumper på bassiner skal derfor indberettes som pumpestationer i det retvisende interval. I særlige nødstilfælde har nogle forsyninger etableret eller benytter rekreative områder eller søer som ekstra forsyningssikkerhed i tilfælde af oversvømmelser eller lignende. » Hvis selskabet ikke har driftsansvaret for nødbassinerne, skal de <u>ikke</u> medregnes i opgørelsen af regnvandsbassiner. » Hvis selskabet har driftsansvar for nødbassinerne, skal de medtages. Såfremt selskabet har rørbassiner, skal disse bassiner indberettes som rørbassiner under costdriveren Ledninger.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren regnvandsbassiner.

Tabel 2.9 Oversigt over underliggende forhold til REGNVANDSBASSINER

	Landzone	Byzone
Antal regnvandsbassiner	XX stk.	XX stk.
Vedligeholdelsesareal	XX m ²	XX m ²

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren regnvandsbassiner ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.10 Underliggende forhold og definitioner til REGNVANDBASSINER

Underliggende forhold	Definition
Antal regnvandsbassiner	Antal aktive regnvandsbassiner: Sammenhængende bassiner opgøres som et samlet bassin.
Samlet vedligeholdelsesareal	Kvadratmeter som skal vedligeholdes – det omkringliggende areal samt selve bassinets areal. Dette vil ofte være matriklen.
Zoner	<u>Landzone</u>: I henhold til samme definition som under costdriveren ledninger <u>Byzone</u>: I henhold til samme definition som under costdriveren ledninger

2.3.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til REGNVANDBASSINER

Et spildevandsselskab har fire regnvandsbassiner. To af bassinerne er placeret i landzone på hver deres matrikel, hvor begge matrikler er 50 m². Vedligeholdelsesarealet for disse to bassiner er derfor 100 m² (50+50). De to andre bassiner er placeret i byzone på den samme matrikel, hvor matriklen er 150 m². Vedligeholdelsesarealet for disse bassiner er derfor 150 m².

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 2 regnvandsbassiner i landzone med et vedligeholdelsesareal på **100 m²**
- » 2 regnvandsbassiner i byzone med et vedligeholdelsesareal på **150 m²**

2.4 Spildevandsbassiner

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren spildevandsbassiner.

Tabel 2.11 Beskrivelse af costdriveren SPILDEVANDSBASSINER

Beskrivelse og definition	Spildevandsbassiner er den enhed, der tilbageholder spildevand og blandet vand indtil det ledes videre til renseanlægget.
Afgrænsning	Bassiner på transportnettetsom opbevarer spildevand.
Særligt om costdriveren	Pumper i forbindelse med bassiner er en del af costdriveren pumpestationer. Pumper på bassiner skal derfor indberettes som pumpestationer i det retvisende interval. Såfremt selskabet har rørbassiner, skal disse bassiner indberettes som rørbassiner under costdriveren Ledninger.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren spildevandsbassiner.

Tabel 2.12 Oversigt over underliggende forhold til SPILDEVANDSBASSINER

Antal spildevandsbassiner	XX stk.
Samlet volumen af spildevandsbassiner	XX m ³

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren spildevandsbassiner ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.13 Underliggende forhold og definitioner til SPILDEVANDSBASSINER

Underliggende forhold	Definition
Antal spildevandsbassiner	Antal aktive spildevandsbassiner: Sammenhængende bassiner opgøres som et samlet bassin.
Volumen af spildevandsbassiner	Opgøres som et samlet volumen (m ³) målt som bassinets maksimale volumen inden overløb.

2.4.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SPILDEVANDSBASSINER

Et spildevandsselskab har tre spildevandsbassiner. To af bassinerne er sammenhængende og opgøres derfor som ét bassin. Det maksimale volumen inden overløb for det sammenhængende bassin er 50 m³. Selskabets tredje bassin har et maksimalt volumen inden overløb på 30 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **2** spildevandsbassiner med et samlet volumen på **80** m³ (50+30)

2.5 Minirenseanlæg

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren minirenseanlæg.

Tabel 2.14 Beskrivelse af costdriveren MINIRENSEANLÆG

Beskrivelse og definition	Renseanlæg er den enhed, som modtager spildevandet, udskiller det rensede spildevand fra slammet samt udleder det rensede spildevand.
Afgrænsning	Start: Det punkt, hvor spildevandet tilføres minirenseanlægget. Processer, der foretages på renseanlægget før separeringen og selve separeringen af slam, er en del af rensningen på renseanlægget. Vandet, som udvindes af slammet og sendes tilbage til rensning, er en del af renseprocessen.
	Slut: Det punkt, hvor det rensede spildevand udledes til recipient.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren minirenseanlæg.

Tabel 2.15 Oversigt over underliggende forhold til MINIRENSEANLÆG

Antal Minirenseanlæg	XX stk.
-----------------------------	---------

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren renseanlæg ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.16 Underliggende forhold og definitioner til MINIRENSEANLÆG

Underliggende forhold	Definition
Antal minirenseanlæg	Antal aktive minirenseanlæg; defineret som et renseanlæg med en kapacitet på <u>under</u> 30 PE.

2.5.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til MINIRENSEANLÆG

Et spildevandsselskab tre minirenseanlæg. De tre minirenseanlæg har hver en kapacitet på 25 PE.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

» 3 minirenseanlæg

2.6 Renseanlæg

Indtastningen af renseanlæg

Hvis I har mere end ét renseanlæg, kan I trykke på knappen "Tilføj række" og derved indtaste oplysninger for flere renseanlæg.

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren renseanlæg.

Tabel 2.17 Beskrivelse af costdriveren RENSEANLÆG

Beskrivelse og definition	Renseanlæg er den enhed, som modtager spildevandet, udskiller det rensede spildevand fra slammet samt udleder det rensede spildevand.
Afgrænsning	Start: Det punkt, hvor spildevandet tilføres renseanlægget. Processer, der foretages på renseanlægget før separeringen og selve separeringen af slam, er en del af rensningen på renseanlægget. Vandet, som udvindes af slammet og sendes tilbage til rensning, er en del af renseprocessen. Slut: Det punkt, hvor det rensede spildevand udledes til recipient.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren renseanlæg.

Tabel 2.18 Oversigt over underliggende forhold til RENSEANLÆG

	Zone	Rensetype	Godkendt kapacitet	Faktisk belastning
Renseanlæg 1	By/Land	M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND, MBNKD	XX PE	XX PE
Renseanlæg 2	By/Land	M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND, MBNKD	XX PE	XX PE
...	...	...		

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren renseanlæg ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.19 Underliggende forhold og definitioner til RENSEANLÆG

Underliggende forhold	Definition
Renseanlæggets zoneplacering	<u>Landzone</u>: I henhold til sammen definition som under costdriveren ledninger <u>Byzone</u>: I henhold til sammen definition som under costdriveren ledninger
Typen af rensning på renseanlægget	Typen angives som en kombination af mekanisk (M), kemisk(K) og biologisk (B) rensning samt nitrifikation (N) og denitrifikation (D). Forsyningerne skal angive den kombination, der beskriver typen af rensning på renseanlægget. Forsyningerne kan vælge mellem disse kombinationer: M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND samt MBNKD. Processer, der foretages efter separering af slam, er en del af slambehandlingen.
Renseanlæggets kapacitet	Angives i PE og er renseanlæggets godkendte dimensionerede kapacitet, der er fastsat på baggrund af renseanlæggets seneste <u>udledningstilladelse</u> målt i forhold til BOD(BI5). Ved 1 personækvivalent (PE) forstås 21,9 kg organisk stof/år, målt som det biokemiske iltforbrug (BI5), 4,4 kg total kvælstof/år eller 1,0 kg total fosfor/år (§ 4, stk. 5 i BEK n1. 1448 af 11/12/2007). Til indberetningen anvendes måleenheden BI5.
Renseanlæggets faktiske belastning i 2016	Den faktiske belastningsgrad for renseanlægget skal opgøres på grundlag af gennemsnittet af de lovbestemte BI5 indløbsprøver, som også indberettes til SKAT i forbindelse med spildevandsafgiften.

2.6.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til RENSEANLÆG

Et spildevandsselskab har to renseanlæg. Det første renseanlæg har en organisk kapacitet på 50.000 PE målt i BOD ifølge udledningstilladelsen, og der foretages mekanisk og biologisk rensning. Renseanlægget er placeret i landzone, og den faktiske belastning har været 40.000 PE. Det andet renseanlæg har en organisk kapacitet på 20.000 PE målt i BOD ifølge udledningstilladelsen, og der foretages mekanisk, biologisk og kemisk rensning. Renseanlægget er placeret i byzone, og den faktiske belastning har været 15.000 PE.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **2** renseanlæg som følgende:
 - » **Renseanlæg 1** placeret i **landzone** med rensningstype **M og B**, en organisk kapacitet på **50.000** PE og en faktisk organisk belastning på **40.000** PE
 - » **Renseanlæg 2** placeret i **byzone** med rensningstype **M, B og K**, en organisk kapacitet på **20.000** PE og en faktisk organisk belastning på **15.000** PE

2.7 Slambehandling

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren slambehandling.

Tabel 2.20 Beskrivelse af costdriveren SLAMBEHANDLING

Beskrivelse og Definition	Slambehandling er håndtering og behandling af restprodukter (overskudsslam) fra spildevandsrensningen, som udtages fra renseanlæggets klarings- og procestanke med henblik på separat behandling og bortskaffelse. Slambebehandlingen omfatter de processer, der foretages i separate anlægsdele på renseanlægget med henblik på at opbevare, opkoncentrere, stabilisere, hygiejnisere samt reducere mængden af det udtagne overskudsslam.
Afgrænsning	Start: Efter slammet er separeret fra spildevandet. Typisk skillepunkt vil være de pumper eller ventiler, der styrer udtaget af overskudsslam fra proces- og klaringstanke. Slut: Når slambebehandlingen er fuldført, og slammet er klar til disponering (bortskaffelse fra renseanlægget). Bemærk, at drift af evt. interne anlæg til kompostering og forbrænding henhører under slamdisponering.
Særligt om costdriveren	Det er den samlede mængde af overskudsslam før slambehandling på alle anlæg samt slammængder tilført fra eksterne kilder, der skal opgøres fordelt jf. de tre underliggende forhold. Slammængderne skal opgøres som tons tørstof baseret på pålidelige og repræsentative målinger af mængden af overskudsslam (vægt eller volumen) samt tørstofindholdet i dette. Slambebehandlingsprocesser, der foretages i separate anlæg efter udtag fra renseanlæggets proces- og klaringstanke, er en del af slambebehandlingen. Processer, der foretages på renseanlægget før separeringen og selve separeringen af overskudsslammet, er en del af rensningen på renseanlægget. Processer, hvor slam udtages og håndteres med henblik på tilbageførsel til renseprocessen (f.eks. returslam og slam til sidestrømshydrolyse), er en del af renseprocessen og skal ikke medtages under slambehandling. Hvis et forsyningsselskab modtager overskudsslam til behandling fra andre forsyninger eller virksomheder, skal mængderne heraf medtages i indberetningerne. Hvis et forsyningsselskab sender slam til ekstern behandling (f.eks. i et eksternt biogasanlæg), skal selskabet <u>også</u> indberette denne mængde under slambehandling. Selskabet skal angive behandlingstypen her samt disponeringsmetoden under slamdisponering. Hvis et forsyningsselskab sender slammet til ekstern behandling hos et andet spildevandsselskab – som er underlagt vandsektorloven – skal selskabet ikke indberette slammængden. Det skyldes, at køb af ydelser, der er reguleret af vandsektorloven i et andet sel-

skab, er en tidligere 1:1 omkostning og fremadrettet er en ikke-påvirkelig omkostning(IPO).

Forsyninger, der driver slamtørningsanlæg eller anlæg til termisk hydrolyse af slam, skal gøre Forsyningssekretariatet opmærksom på dette i forbindelse med indberetningen.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren slambehandling.

Tabel 2.21 Oversigt over underliggende forhold til SLAMBEHANDLING

	Slambehandlingsmetode		
	Normal behandling	Behandling ved anaerob udrådning	Tilførsel til slammineraliseringsanlæg
Tons tørstof (tTS)	XX tTS	XX tTS	XX tTS

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren slambehandling ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.22 Underliggende forhold og definitioner til SLAMBEHANDLING

Underliggende forhold	Definition
Tons tørstof	Mængden af slam (overskudsslam), der udtages til slambehandling ved den anførte metode, målt som tons tørstof. Mængden skal måles/opgøres, før slambehandlingen påbegyndes. Slam tilført fra eksterne kilder skal medregnes.
Normal slambehandling	Slam som opkoncentreres/afvandes forud for disponering, og som hverken bliver behandlet ved anaerob udrådning eller tilføres et slammineraliseringsanlæg.
Anaerob udrådning	Slam som bliver behandlet ved anaerob udrådning i rådnetanke, således at en del af slamtørstoffet omdannes til biogas.
Tilførsel til slammineraliseringsanlæg	Slam som tilføres slambede og slammineraliseringsanlæg for opkoncentrering/afvanding samt reduktion af mængden af organisk stof.

2.7.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SLAMBEHANDLING

Et spildevandsselskab har 5.000 tons tørstof slam før slambehandling. Heraf tilføjes 2.200 tons tørstof til slammineraliseringsanlægget, 1.800 tons tørstof behandles ved anaerob behandling, og de resterende 1.000 tons tørstof modtager normal behandling.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **1.000** tons tørstof til normal behandling
- » **1.800** tons tørstof til behandling ved anaerob udrådning
- » **2.200** tons tørstof tilføres til slammineraliseringsanlægget

2.8 Slamdisponering

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren slamdisponering.

Tabel 2.23 Beskrivelse af costdriveren SLAMDISPONERING

Beskrivelse og definition	Slamdisponering er den afsluttende bortskaffelse af overskudsslam fra renseanlæg efter afsluttet intern slambehandling. I forbindelse med slamdisponeringen kan der ske en yderligere behandling af slammet som f.eks. kompostering og forbrænding. Slamdisponeringen kan varetages af såvel forsyningsselskabet selv som en ekstern samarbejdspartner.
Afgrænsning	Start: Når intern slambehandling på renseanlægget er afsluttet, og der foreligger et slamprodukt egnet til bortkørsel. Bemærk, at drift af evt. interne anlæg til kompostering og forbrænding hører under slamdisponering. Slut: Når slammet er endeligt bortskaffet - enten til ekstern part eller i eget regi.
Særligt om costdriveren og særligt om slambede	Slammængderne skal opgøres som tons tørstof baseret på pålidelige og repræsentative målinger af mængden af slam, der skal disponeres (vægt eller volumen samt tørstofindhold). Slammængden til disponering skal opgøres før evt. videre behandling i form af kompostering eller forbrænding. <u>Slambede:</u> Såfremt selskabet i løbet af året har foretaget tømning/oprensning af slambede eller slammineraliseringsanlæg, skal selskabet angive de bortskaffede slammængder til tømning/oprensning separat i indberetningen under "Tons tørstof disponeret fra tømning af slambede eller slammineraliseringsanlæg" og den rette disponeringsmetode. Den daglige drift af slambede og slammineraliseringsanlæg hører under costdriveren slambehandling.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren slamdisponering.

Tabel 2.24 Oversigt over underliggende forhold til SLAMDISPONERING

	Slamdisponeringsmetode		
	Jordbrugsformål	Intern eller ekstern kompostering	Forbrænding/deponering
Tons tørstof (tTS) (eksklusiv tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg)	XX tTS	XX tTS	XX tTS
Tons tørstof (tTS) disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg	XX tTS	XX tTS	XX tTS

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren slamdisponering ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.25 Underliggende forhold og definitioner til SLAMDISPONERING

Underliggende forhold	Definition
Tons tørstof	Tons tørstof efter endt slambehandling, dvs. mængden af slam målt som tørstof, der skal disponeres
Jordbrugsformål	Udspredning af slam på jordarealer med henblik på genanvendelse af dets indhold af planternæringsstoffer (fx landbrug, parker m.m.)
Intern eller ekstern kompostering	Aerob forædling / viderebehandling af slammet forud for afsluttende genanvendelse til jordbrugsformål. Ved intern kompostering er det kun tons tørstof fra slambehandlingen, som skal angives. Det vil sige eksklusiv kompost eller andet eksternt materiale som tilføres kompostbunkerne.
Forbrænding/deponering	Forbrænding på eget eller eksternt forbrændingsanlæg. Alternativ deponering på godkendt deponeringsanlæg.
Tons tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg i 2016	Udelukkende det tørstof som disponeres fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg

2.8.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SLAMDISPONERING

Et spildevandsselskab har 5.000 tons tørstof efter slambehandling samt 1.500 tons tørstof fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg. Tørstoffet fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg disponeres ved jordbrugsformål. Ud af det øvrige tørstof disponeres 3.000 tons ved ekstern kompostering og 2.000 tons ved ekstern forbrænding.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **3.000** tons tørstof til intern eller ekstern kompostering
- » **2.000** tons tørstof til forbrænding/deponering
- » **1.500** tons tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg til jordbrugsformål

2.9 Kunder

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.26 Beskrivelse af costdriveren MÅLERE OG KUNDER

Beskrivelse og definition	Målere og kunder omfatter selskabets kunderelaterede aktiviteter.
Afgrænsning	Selve vandmålerne
Særligt om costdriveren	Spildevandsselskaber har ikke selv målere. Målerne, som spildevandsselskabet skal angive, er derfor målerne hos vandselskaberne i spildevandsselskabets forsyningsområde. Spildevandsselskaberne kan derfor bruge samme opgørelse som vandselskaberne. Målerne er inddelt i tre intervaller. 0-200 m³ dækker den enkelte husstand/parcelhusejer. 201 – 10.000 m³ dækker boligblokke/boligkareer med flere husstande. Over 10.000 m³ dækker store virksomheder med et højt vandforbrug.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.27 Oversigt over underliggende forhold til MÅLERE OG KUNDER

	Intervaller af årsforbrug		
	0 – 200 m ³	201 – 10.000 m ³	Over 10.000 m ³
Antal målere	XX stk.	XX stk.	XX stk.

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.28 Underliggende forhold og definitioner til MÅLERE OG KUNDER

Underliggende forhold	Definition
Antal målere	Opgøres ud fra det antal af registrerede målere, som forsyningsselskabet fremsender afregninger på.
Årsforbrug	Måles og opgøres ud fra det forbrug, der kan registreres fra det ene års årlige aflæsning til det efterfølgende års årlige aflæsning.

2.9.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til MÅLERE OG KUNDER

Et spildevandsselskab har et forsyningsområde med 10.000 vandmålere. Ud fra årsforbrug fordeler selskabets vandmålere sig med 7.400 vandmålere med et årsforbrug under 200 m³, 2.500 vandmålere med et årsforbrug mellem 201 og 10.000 m³ og 100 vandmålere med et årsforbrug over 10.000 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **7.400** vandmålere med et årsforbrug på 0-200 m³
- » **2.500** vandmålere med et årsforbrug på 201-10.000 m³
- » **100** vandmålere med et årsforbrug over 10.000 m³

Kapitel 3

CAPEX-indberetning

I skal indberette alle de fysiske aktiver, som I ejer eller lejer pr 31/12-2016 opdelt efter POLKA-kategorier. Oplysningerne skal indberettes i de tilpassede indberetningsark, som findes på vores hjemmeside. I modsætning til sidste år skal aktiver, der er leaset eller lejet også indberettes på lige fod med aktiver der er ejet.

På vores hjemmeside, kan I finde et CAPEX-ark med jeres oplysninger fra sidste års indberetning. Vi vil bede jer om at hente det, og bruge det til deres CAPEX-indberetning. I arket er der ligeledes en kolonne med overskriften "Afvigelse", der udregner den procentvise afvigelse mellem sidste års og dette års indberetning. Hvis cellen ud for en kategori bliver rød efter, at I har indtastet jeres mængder i indberetningen, vil vi bede jer om at skrive en redegørelse i bemærkningsfeltet om årsagen til afvigelsen. Dette vil lette sagsbehandlingen af jeres indberetning efterfølgende.

Når indberetningsskemaet er udfyldt, skal det vedhæftes i jeres benchmarkingindberetning i VandData under fanen "CAPEX".

Indberetningsskemaet er opdelt i fire faner, som også anvendes i POLKA-kataloget:

- » Produktionsanlæg
- » Distributionsanlæg
- » Fællesfunktionsanlæg
- » Øvrige aktiver

I de følgende afsnit er vist udsnit af indberetningsskemaet fra den pågældende fane. Først beskrives aktivet, hvilken enhed aktivet skal indberettes i, standardlevetiden for aktivet og dernæst forklares, hvad der skal indberettes.

Kolonnen I skal indtaste i, er kolonnen med overskriften "2016". Efter denne kolonne er afsat en kolonne til bemærkninger, hvor I kan angive yderligere forklaring til jeres indtastning, hvis I finder det nødvendigt.

3.1 Produktionsanlæg – Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling.

OBS! Når renseanlægget er mindre end 5.000 PE, betyder størrelsen af anlægget mere for anlæggets værdi end den underliggende kemi. Som følge heraf skal I, på trods af at denne fx har anlæg med kvælstof- og fosforfjernelse, indtaste renseanlæggets PE i kategorien "mindre renseanlæg".

Figur 3.1 Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling

Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Mindre renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling	PE	40	Indtast designkapaciteten mål i PE på det/de mindre renseanlæg. Anlæg mindre end 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske renseanlæg (MB).

3.2 Produktionsanlæg – Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Vandbehandling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Vandbehandling.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. Det er ikke tilladt at omregne en komponents hydrauliske kapacitet til PE, og oplyse dette som komponentens kapacitet. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP). Hvis der på et renseanlæg er flere ens komponenter, for eksempel to "Sand- og fedtfang", skal komponenterne opgøres sammen. To "Sand- og fedtfang" på 100.000 PE vil derfor skulle indberettes som ét "Sand- og fedtfang" på 200.000 PE. Derudover er det vigtigt, at alle komponenter på et renseanlæg er indberettet under samme renseanlæg i CAPEX-arket. Det skyldes, at visse komponenters standardpris afhænger af andre komponenter på renseanlægget.

Figur 3.2 Renseanlæg ≥ 5.000 PE, Vandbehandling

Renseanlæg ≥ 5.000 PE, Vandbehandling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Indløb med riste, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter flowmåler, indløbspumper og finrist med presse og container, nødoverløb, rist og bygning. Vandmængderne er dimensionsbestemmende.
Indløb med riste, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Indløb med riste, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Sand- og fedtfang, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter beluftet sandfang med sandvasker/afvander samt container. Vandmængderne er dimensionsbestemmende.
Sand- og fedtfang, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Sand- og fedtfang, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forklaring Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter forklaringstanke og primærslampumper. Vandmængderne er dimensionsbestemmende.
Forklaring Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forklaring SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Beluftningstanke, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter kemikalielager og -doseringsudstyr, luftningstanke og rotor/blæsere. Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Beluftningstanke, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Beluftningstanke, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterklaringstanke, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter efterklaringstanke samt retur og overskuds slampumper. Vandmængderne er dimensionsbestemmende.
Efterklaringstanke, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterklaringstanke, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter sandfilter, rentvandstank, skyllevandstank, pumper og blæser. Vandmængderne er dimensionsbestemmende.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.

3.3 Produktionsanlæg – Renseanlæg ≥ 5.000 , Slambehandling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg ≥ 5.000 PE, Slambehandling.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE, skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP).

Figur 3.3 Renseanlæg ≥ 5.000 , Slambehandling

Renseanlæg ≥ 5.000 , Slambehandling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Forafvanding, slam, Konstruktion	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter forafvanding af primærslam og biologisk slam samt bortpumpning og homogeniseringstank (kun hvis primærslam). Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Forafvanding, slam, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forafvanding, slam, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Rådnetanke, slam, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter rådnetanke, varmeveksler og kedel. Baseret på mesofil udrådning (35 °C). Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Rådnetanke, slam, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Rådnetanke, slam, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gas disponering, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter gaslager og -fakkel. Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Gas disponering, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gas disponering, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gas disponering - elproduktionsanlæg, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Gasmotor. Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Gas disponering - elproduktionsanlæg, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gas disponering - elproduktionsanlæg, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - højteknologisk (centrifuger), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter buffertank, fødepumper, centrifuger, slamtransportør og container. Stofmængderne er dimensionsbestemmende.
Slutafvanding, slam - højteknologisk (centrifuger), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - højteknologisk (centrifuger), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.

3.4 Produktionsanlæg – Renseanlæg ≥ 5.000 , Slamdisponering

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg ≥ 5.000 PE, Slamdisponering.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE, skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP).

Figur 3.4 Renseanlæg ≥ 5.000 , Slamdisponering

Renseanlæg ≥ 5.000 , Slamdisponering	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Slammineraliseringsanlæg. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Slamtøringsanlæg. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og forbrænding), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Anlæg til tørring og forbrænding af slam. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og forbrænding), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og forbrænding), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.

3.5 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ledningsnet. Ledningsnettet er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Hvis en ledning krydser en zonegrænse, skal ledningen, så vidt som det er muligt, deles op, så den del der for eksempel ligger i byzonen indberettes under byzone, og den del der ligger i city-zonen indberettes under cityzone.

Figur 3.5 Ledningsnet

Ledningsnet	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ledningsnet $\leq \varnothing 200$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 500$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 800$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 800$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1000$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 1000$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1200$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 1200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1600$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
Ledningsnet $> \varnothing 1600$ mm (rørbassiner og transportledninger)	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
Strøpeforing $\leq \varnothing 200$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.
Strøpeforing $\varnothing 200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.
Strøpeforing $\varnothing 500$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 800$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.
Strøpeforing $\varnothing 800$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1000$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.
Strøpeforing $\varnothing 1000$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1200$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.
Strøpeforing $\varnothing 1200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1600$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strøpeforet ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strøpeforing.

3.6 Distributionsanlæg – Brønde efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Brønde. Brøndene er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.6 **Brønde**

Brønde	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Brønde	stk.	75	ZONE - Indtast antal brønde.
Stik	stk.	75	ZONE - Indtast antal stik.

3.7 Distributionsanlæg – Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg. Pumpestationerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.7 **Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg**

Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Tryksatte minipumpestationer (husstandssystemer)	stk.	30	ZONE - Indtast antal små pumpestationer.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m ²), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antal pumpestationer.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m ²), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m ²), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m ²), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antal af pumpestationer.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m ²), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m ²), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m ²), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m ²), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m ²), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.

3.8 Distributionsanlæg – Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg. Pumpestationerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.8 Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg

Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Kælder	m2	75	ZONE - Indtast arealet af pumpeump.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (100-300 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal pumpestationer mek/el.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (100-300 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (300-600 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (300-600 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (600-1.000 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (600-1.000 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (1.000-1.500 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (1.000-1.500 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (100-300 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (100-300 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (300-600 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (300-600 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (600-1.000 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (600-1.000 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (1.000-1.500 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (1.000-1.500 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Overbygning	m2	75	ZONE - Indtast størrelsen af overbygningen.

3.9 Distributionsanlæg – Overløbsværker efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Overløbsværker. Overløbsværkerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.9 Overløbsværker

Overløbsværker	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Kælder (< 7 m2)	stk.	75	LAND - Indtast 1 ved mindre bygværker.
Kælder (7 - 20 m2)	m2	75	LAND - Indtast størrelsen af bygværket.
Kælder (20 - 30 m2)	m2	75	LAND - Indtast størrelsen af bygværket.
Installationer "ingen eller faste riste" (mindre end 7 m2)	stk.	20	LAND - Indtast 1, hvis bygværket, er forsynet med mindre rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (7-20 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (7-20 m2) - SRO	stk.	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (20-30 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (20-30 m2) - SRO	stk.	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (7-20 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (7-20 m2) - SRO	stk.	10	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (20-30 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (20-30 m2) - SRO	stk.	10	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Overbygning	stk.	75	LAND - Indtast 1 for evt. overbygning.

3.10 Distributionsanlæg – Forsinkelsesbassiner efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Forsinkelsesbassiner. Forsinkelsesbassinerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.10 Forsinkelsesbassiner

Forsinkelsesbassiner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Forsinkelsesbassiner, lukkede uden automatisk rensning og SRO Miljøklasse B (mindre end 1.000 m ³)	m ³	50	LAND - indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, som selskabet ejer, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.

3.11 Distributionsanlæg – Sparebassin/laguner efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Sparebassin/laguner. Sparebassinerne/lagunerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.10 Sparebassin/laguner

Sparebassin/laguner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Jordbassin Klasse B	m ³	50	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast størrelsen af bassinet.
Jordbassin Klasse A	m ³	50	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast størrelsen af bassinet.
Indløb-/udløbsarrangement	stk.	75	ZONE. Indtast 1
Andre bygninger (tekniske installationer, målere mv.)	m ²	75	ZONE - Indtast størrelsen af bygningen.

3.12 Fællesfunktionsanlæg – Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre fællesfunktionsanlæg.

Figur 3.11 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Administrationsbygninger	m ²	75	Indtast antal m ² administrationsbygninger.
Arbejdsplads og kontor	stk.	5	Indtast antallet af arbejdspladser.
Køretøjer, personbil	stk.	5	Indtast antal personbiler.
Køretøjer, små lastvogne (< 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal små lastvogne (< 3.500 kg.).
Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal store lastvogne (> 3.500 kg.).
Køretøjer, entreprenørmaskiner	stk.	5	Indtast antal entreprenørmaskiner (frontskovl og gravmaskine).
Slamsugere	stk.	5	Indtast antal slamsugere.
Værksteder, garager	m ²	75	Indtast antal m ² garager.

3.13 Øvrige aktiver

I forhold til sidste år har vi lavet en ny fane, der hedder "Øvrige aktiver". I denne fane har vi for hvert selskab opgjort alle de aktiver, som I har indberettet til investeringsregnskabet fra 2010-2016, og som af den ene eller den anden grund er kategoriseret som "Øvrige aktiver". Derudover er det opgjort, hvis I har øvrige aktiver i jeres POLKA. Bemærk, at det udelukkende er aktiver, der ikke er færdigafskrevne, der fremgår af listen.

Formålet med dette er at finde ud af, hvorvidt I kan indplacere disse aktiver i CAPEX-indberetningen. Hvis et aktiv ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, vil vi tage hensyn til det i benchmarkingen.

I skal derfor vælge i fanen "Øvrige aktiver" og fjerne markeringen ud for et givent aktiv, såfremt det ikke kan indplaceres i CAPEX-arket. Som udgangspunkt er alle øvrige aktiver markeret til at være indplaceret i CAPEX-arket.

I årets indberetning til de økonomiske rammer skal alle selskaber indberette deres investeringer i 2016. Hvis I har lavet en investering i 2016, som ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, kan I angive dette nederst i fanen. Bemærk, at hvis I angiver et aktiv her, skal det stadig indberettes til investeringsregnskabet i indberetningen til de økonomiske rammer for 2018.

Figur 3.12 Øvrige aktiver

Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	År	Standard levetid	Anskaffelsespris	Aktivet er indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv 1	2010	75	10000000	☒		
Øvig Aktiv 2	2011	50	500000	☒		
Øvig Aktiv 3	2010	50	15500000	☒		
Øvrige Aktiver fra POLKA						
Beskrivelse	Restlevetid	Afskrivningshorizont	Standard værdi	Aktivet er indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv fra POLKA 1	39	2049	20000000	☒		
Nye Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	År	Standard levetid	Anskaffelsespris	Bemærkninger		

Kapitel 4

Vejledning til ansøgning om særlige forhold

I kan fortsat ansøge om særlige forhold i forbindelse med indberetningen til benchmarking. Kriterierne for at få godkendt et særligt forhold, er de samme som tidligere år.

Bemærk om tidligere godkendte særlige forhold

Selvom I har fået godkendt et forhold som særligt i et tidligere prisloft eller økonomisk ramme, er det vigtigt at ansøge om det samme forhold igen i år. I kan dog nøjes med at navngive det særlige forhold, angive meromkostningerne, og indsende dokumentation for meromkostningerne. I skal altså ikke redegøre for rammebetingelsen og særligheden af forholdet.

Hvis der er tale om det samme særlige forhold som tidligere, bedes I angive dette i indberetningen.

Se desuden afsnit 4.6 angående tidligere godkendte særlige forhold.

Indberetningsfristen for at få et særligt forhold med i de økonomiske rammer for 2018 er den 15. april 2017 og skal ske i indberetningsblanketten i VandData under fanen "Særlige forhold".

4.1 Hvad er et særligt forhold?

Et særligt forhold er, når en ekstra aktivitet medfører en omkostning, der er særlig for et vandselskab og har økonomisk betydning for selskabet. Om den ekstra aktivitet skal gælde, at

- I skal være nødsaget/pålagt at udføre den ekstra aktivitet og være underlagt en rammebetingelse.
- Den ekstra aktivitet er ikke omfattet eller beskrevet i TOTEX-benchmarkingmodellen.
- Den ekstra aktivitet påfører jer meromkostninger i forhold til de "almindelige" drifts- og investeringsomkostninger.

Bemærk, at en ekstra aktivitet blandt andet kan være en speciel aktivitet I udfører, en aktivitet som I udfører i større grad end normalt eller at nogle af jeres aktiver har markant forringet levetid og derfor skal udskiftes tidligere end normalt.

4.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold

Hvornår er et forhold særligt?

For at I kan få godkendt et særligt forhold, tager vi udgangspunkt i, hvorvidt forholdet lever op til alle fire følgende krav.

1. **Rammebetingelse:** I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet. Rammebetingelsen kan være usædvanlige geologiske forhold eller påbud fra statslige eller kommunale myndigheder.
2. **Særlighed:** Den ekstra aktivitet skal være usædvanlig. Det betyder, at den ekstra aktivitet ikke allerede indgår direkte eller indirekte i benchmarkingmodellen.

3. **Dokumentation:** I skal indsende dokumentation for - eller godtgøre - meromkostningerne til den ekstra aktivitet. I skal desuden beskrive og indsende dokumentation for rammebetingelsen og den ekstra aktivitet. For omkostninger til nye eller særlige aktiver skal I dokumentere værdien af aktiverne samt levetiden. Vi træffer derefter afgørelse om levetiden som en del af selve afgørelsen.
4. **Væsentlighed:** De samlede meromkostninger, som følger af rammebetingelsen og den ekstra aktivitet, skal være væsentlige. Konkret betyder væsentlighedskriteriet, at summen af de ansøgte særlige forhold (meromkostningerne) skal have betydning for jeres økonomiske ramme. Væsentlighedskriteriet beror på en konkret vurdering for hvert selskab. Det vil sige, at hvis summen af de ansøgte særlige forhold ikke har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, bliver ansøgningen nødvendigvis ikke medtaget i de økonomiske rammer.

Det er som udgangspunkt ikke et særligt forhold, hvis aktiver fra POLKA-kataloget reelt har en anden levetid end den, der fremgår af POLKA-kataloget. En ændring i levetiden for et aktiv i POLKA-kataloget forudsætter, at aktivet lever op til kriterierne for særlige forhold.

4.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?

I skal først vurdere om kriterierne i afsnit 4.2 er opfyldt. Hvis de er det, kan I ansøge om særlige forhold.

Benchmarkingmodellen er opdelt i costdrivere til driftsomkostninger og aktiver til anlægsomkostninger. I ansøgningen er det derfor vigtigt at angive, om I ansøger om særlige forhold til driftsomkostninger eller til anlægsomkostninger.

Driftsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til driftsomkostninger foregår på samme måde som i de tidligere prislofter og økonomiske rammer. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og meromkostningerne. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til driftsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2018 skal meromkostningerne være afholdt i 2016.

Anlægsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til anlægsomkostninger foregår næsten på samme måde som for driftsomkostninger. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og det særlige aktiv samt værdien af det særlige aktiv, som ikke er omfattet af benchmarkingmodellen. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til anlægsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2018 skal aktivet været taget i drift senest i 2016.

- » **Rammebetingelse for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for, hvordan en rammebetingelse medfører, at I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet, som kræver en investering i et ekstra og/eller særligt aktiv.
- » **Særlighed for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for det særlige ved aktivet. Hvorvidt det særlige aktiv indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen kan vurderes ved at kigge på CAPEX-indberetningen (Excel-indberetningsfilen). Her kan I se, hvilke aktiver der direkte indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen. Såfremt jeres aktiv ikke indgår her, kan det være et særligt aktiv for jer.
- » **Dokumentation for værdi og levetid:** I skal indsende dokumentation for værdien af aktivet samt for dets levetid. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet.

4.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?

For driftsomkostninger skal I angive og dokumentere de konkrete meromkostninger til driften, som rammebetingelsen medfører. Dokumentation kan være i form af de senest tilgængelige faktiske regnskabsoplysninger. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse, eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt, at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært at dokumentere meromkostningerne. I disse tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for særlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

For anlægsomkostninger skal I angive og dokumentere værdien af det konkrete aktiv, som rammebetingelsen medfører. Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis I i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det. Yderligere skal I dokumentere levetiden for det konkrete aktiv. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for usædvanlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

4.5 Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturlægning

Hvis I mellem 2010 og 2016 har været nødsaget til at udskifte aktiver før tid fx på grund af infrastrukturlægninger, er det vigtigt, at I gør os opmærksom herpå i en ansøgning om særlige forhold.

Nogle selskaber kan være nødsaget til at udskifte aktiver før tid, fx på grund af infrastrukturprojekter som fx motorveje eller jernbaner. Selskaber, som er ramt af infrastrukturlægninger af deres aktiver, kan være nødsaget til at udskifte berørte aktiver, inden aktiverne er fuldt afskrevet.

Hvis I har udskiftet aktiver, før de er fuldt afskrevet på grund af infrastrukturprojekter, kan I have højere investeringsomkostninger end dem, der er indeholdt i TOTEX-benchmarkingmodellen. Modellen tager højde for afskrivningerne til de aktiver I ejede i 2016. Hvis I fortsat betaler afskrivninger for aktiver, som er taget ud af brug på grund af infrastrukturlægninger, bliver der ikke taget højde for disse afskrivninger i modellen.

I ansøgningen skal I derfor redegøre og dokumentere følgende:

- » Antal aktiver, som er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger - opdelt efter kategori i henhold til CAPEX-indberetningen
- » Anlægsår for aktiver, der er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger. For eksempel hvis et aktiv er anlagt i 1990 og taget ud af brug før tid i 2016, skal året 1990 angives.
- » Dokumentation for infrastrukturprojektet

4.6 Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold bliver ikke automatisk godkendt i de økonomiske rammer for 2018. Det skyldes revisionen af OPEX-benchmarkingmodellen. Den reviderede model tager muligvis højde for nogle af de særlige forhold, som tidligere er blevet godkendt.

Tidligere afviste særlige forhold

Under særlige omstændigheder kan tidligere afviste særlige forhold blive godkendt som et særligt forhold i de økonomiske rammer for 2018. Hvis for eksempel rammebetingelsen vedrørende et særligt forhold har ændret sig, kan et tidligere afvist særligt forhold blive godkendt.

4.7 Eksempler på særlige forhold

I nedenstående kan I se et eksempel på særlige forhold for både driftsomkostninger og investeringsomkostninger.

Eksempel på et særligt forhold for driftsomkostninger

Et spildevandsforsyningsselskab er nødsaget til at benytte et ozonanlæg, da spildevandet har en høj koncentration af kemikalier. Det er ikke muligt at indberette ozonanlægget til benchmarkingen, da der ikke er en costdriver i benchmarkingmodellen, som beskriver denne type anlæg. Idet meget få selskaber råder over ozonanlæg, afspejler modellen ikke driftsomkostningerne til anlægget. Selskabet er forpligtet til at rense spildevandet med den høje koncentration af kemikalier. Dermed er selskabet underlagt en rammebetingelse, der medfører et muligt særligt forhold. Selskabet kan derfor ansøge om at blive kompenseret for driftsomkostningerne til ozonanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for driftsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særlige ekstra aktiviteter

Selskabet er grundet særlig sammensætning af spildevandet og skærpede udledningskrav til recipient pålagt at have installeret et ozonanlæg.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Dokumentation for meromkostningerne skal være fra det senest tilgængelige regnskabsår.

Selskabet har opgjort driftsomkostninger, som følger af ozonanlægget. Omkostningerne kan for eksempel opgøres ved først at fremlægge dokumentation for el-omkostninger og aflønning af personale til ozonanlægget.

Driftsomkostninger til ozonanlæg:

» Elforbrug i løbet af året	25.000 kr.
» Ekstra personale som følge af ozonanlæg (Timepris: 300 kr. Antal timer: 2 timer pr. uge i 52 uger. $300 \times 2 \times 52$)	31.200 kr.
» Total	56.200 kr.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

OBS! Vedrørende redegørelse og dokumentation af meromkostningerne

I eksemplet skal selskabet redegøre for meromkostningerne ved at opgøre driftsomkostninger til ozonanlægget. Nogle særlige forhold kan medføre besparelser andre steder i driften, eventuelle besparelser skal dernæst fratrækkes i driftsomkostningerne til den ekstra aktivitet. Denne sum udgør umiddelbart selskabets meromkostninger som følge af de geologiske rammebetingelser.

Selve dokumentationen kan tage udgangspunkt i et regnskab, hvor de relevante poster er fremhævet eller fakturaer på omkostningerne. I kan eksempelvis indsende et regneark med angivelser af omkostningerne, hvor der henvises til vedlagte bilag for hver post.

Vær opmærksom på, at ozonanlæg også kan være et særligt forhold for anlægsomkostningerne. Det skyldes, at ozonanlæg er særligt, da det ikke kan indtastes i CAPEX-indberetningen.

Eksempel på et særligt forhold for anlægsomkostninger

Et spildevandsforsyningsselskab udleder spildevand til en særlig følsom recipient. Selskabet er pålagt af kommunen at overholde skærpede udledningskrav. For at kunne overholde de skærpede udledningskrav, er selskabet nødsaget til at investere i et ekstra rensetrin på renseanlægget. Rensetrinet består af et ekstra poleringstrin i form af et biofilmanlæg med efterfølgende fosforreduktion og filtrering for partikler.

- » **Rammebetingelsen** består i, at kommunen har pålagt selskabet at overholde skærpede udledningskrav.
- » **Særlighed** er opfyldt, da biofilmanlæg til rensning af spildevand ikke fremgår af CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor ikke højde for anlægsomkostningen til biofilmanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for anlægsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særligt ekstra aktiv

Selskabet er på grund af skærpede udledningskrav nødsaget til at have installeret et biofilmanlæg på renseanlægget for at kunne overholde de skærpede udledningskrav. Biofilmanlæg fremgår ikke af CAPEX-indberetningen. TOTEX-benchmarkingmodellen tager dermed ikke højde for aktivet, som selskabet er nødsaget til at have grundet rammebetingelsen.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Selskabet har dokumenteret værdien af biofilmanlægget og levetid for anlægget med henvisning til dokumentation. Opgørelsen ses nedenfor.

Investeringsomkostninger til biofilmanlæg:

Værdi af biofilmanlæg	6.000.000 kr.
Levetid for biofilmanlæg	20 år
<u>Årlige afskrivninger på biofilmanlæg</u>	<u>300.000 kr.</u>

Dokumentation for værdi og levetid

Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis selskabet i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.
